

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

Förslag om ändringar i föreskrifter och allmänna råd för stora rovdjur samt ny metodik för inventering av björn och varg (NFS 2007:10 (ert dnr: NV-00648-13))

Naturhistoriska riksmuseet har erhållit rubricerade förslag till ändringar på remiss och avgör därför följande yttrande.

Naturhistoriska riksmuseets yttrande

Naturhistoriska riksmuseet begränsar sitt yttrande till att endast omfatta detta yttrande till de delar av förändringarna där myndigheten har särskild kompetens och ansvar.

Generellt kan anföras att det är av stor betydelse att arbetet med inventering av förekomsten av de stora rovdjuren bygger på en god samverkan med den lokala nivån. Detta är lika giltigt inom som utom renskötselområdet. Förutsättningarna inom renskötselområdet är dock speciella, eftersom renskötseln som areell näring har en särställning genom sitt grundlagsfästa skydd som en del i det samiska folkets rättigheter.

Oavsett om inventeringen utförs inom eller utom renskötselområdet, är det av stor vikt att den uppfattas som legitim av lokalbefolkningen. Detta i och med att diskussionerna fr a om vargen tenderar att vara konfrontatoriska till sin karaktär. En gemensam kunskapsuppbyggnad, där lokala och regionala representanter skapar samma ”lägesbild” är en förutsättning för gemensam förståelse och därigenom acceptans. Naturhistoriska riksmuseets uppfattning är att de föreslagna föreskrifterna skapar förutsättningar för detta, men att de måste fullföljas genom ett mycket aktivt arbete för att hålla ”systemet” av dialog från nationell – region – lokal nivå levande.

I förslaget anges i 5§ att ”Naturvårdsverket ansvarar för nationell utvärdering och sammanställning av inventeringsresultaten”. Naturhistoriska riksmuseet vill mena att detta – om än korrekt – inte kan fungera annat än om den lokala nivån ges möjlighet att delta i arbetet med inventering och kvalitetssäkring. Utan att ha något direkt förslag, anser Naturhistoriska riksmuseet att paragrafen bör kompletteras så att den lokala nivåns delaktighet tydliggörs.

I §5 framgår vidare att ”Naturvårdsverket ansvarar för att DNA-analyser av spillning, blod etc. av betydelse för förvaltningen utförs”. Detta utvecklas i AR så att ”Viltskadecenter tillhandahåller länsstyrelserna, på Naturvårdsverket uppdrag, utrustning för insamling av prover samt prioriterar, förvarar och förmedlar insamlade prover av betydelse för förvaltningen till av Naturvårdsverket avtalat laboratorium.”

Naturhistoriska riksmuseet anser att det borde finnas uttryckt stringenta kriterier för kvalitetssäkring av hur de genetiska analyserna ska utföras. Uppdragstagare borde t.ex. redovisa vilken statistisk säkerhet som uppnås vid individidentifikation, både vad gäller hur god upplösning som erhålls med de genetiska markörer som används samt graden av tillförlitlighet vid arbete med små mängder degraderat DNA (t.ex. spillningsanalys).

Naturhistoriska riksmuseet vill också understryka att myndigheten har en god kompetens för de uppgifter som nämns, samt att en utökad samverkan inom detta område kan leda till stora fördelar för rovdjursförvaltningen. Naturhistoriska riksmuseet har genom Centrum för genetisk identifikation (CGI), förmåga att stödja rovdjursförvaltningen både i utbildnings-, analys- och bevarandeskedet av processkedjan. Vi deltar gärna i arbetet!

Myndigheten är beredd att, inom ramen för det samverkansavtal som tecknats mellan Naturvårdsverket och Naturhistoriska riksmuseet, aktivt delta i att utveckla det genetiskt baserade inventeringsarbetet. En sådan samverkan skulle också möjliggöra en långsiktigt hållbar förvaring av data, samt en ökad tillgänglighet för både forskning och förvaltning.

Vem som beslutat

Detta yttrande har fastställts av överintendenten Jan Olov Westerberg efter föredragning av stabsansvarig Karina Lövgren. I beredningen har deltagit Per Ericson, chef forskningsavdelningen, Thomas Lyrholm, forskningshandläggare samt Love Dalén, verksamhetsledare Bioinformatik och Genetik.

Jan Olov Westerberg

Karina Lövgren